

МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ ГОЛОВНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ УПРАВЛІННЯ ЮСТИЦІЇ В ОДЕСЬКІЙ ОБЛАСТІ

вул. Б.Хмельницького, 34, м. Одеса, 65007, тел. (048) 705-18-00, факс (048) 705-18-01 http://just.odessa.gov.ua e-mail: info@od.minjust.gov.ua Код ЄДРПОУ 34929741

30.10.2019 № 07-01/9478

Приватним та державним нотаріусам Одеської області

Інформаційний лист

про результати перевірок, проведених управлінням з питань нотаріату Головного територіального управління юстиції в Одеській області у сфері нагляду за додержанням суб'єктами первинного фінансового моніторингу вимог законодавства з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення за ІІІ квартал 2019 року

Наказом Міністерства юстиції України від 14.06.2019 № 2342/7 було затверджено план проведення управлінням юстиції перевірок суб'єктів первинного фінансового моніторингу на ІІІ квартал 2019 року, до якого було включено 37 суб'єктів первинного фінансового моніторингу, із них: 37 нотаріусів (за аналогічний період 2018 року – 34).

В III кварталі 2019 року Головним територіальним управлінням юстиції в Одеській області було проведено 33 планові перевірки суб'єктів первинного фінансового моніторингу, із них: 33 планові перевірки нотаріусів (у III кварталі 2018 року — 28).

Загальна кількість не проведених планових перевірок суб'єктів первинного фінансового моніторингу, що були внесені до плану перевірок у звітному кварталі – 4 (за аналогічний період 2018 року – 6).

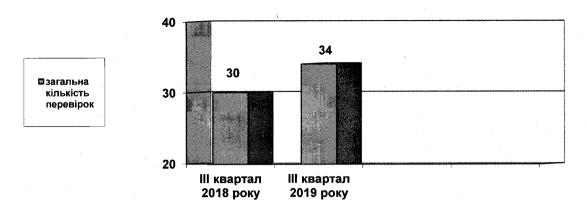
Із них

- 3 у зв'язку з перебуванням у призначений для проведення перевірки час приватних нотаріусів у відпустці за сімейними обставинами (перевірки вказаних нотаріусів було включено до плану проведення перевірок на IV квартал 2019 року).
- 1 у зв'язку з припиненням нотаріальної діяльності приватного нотаріуса.

У III кварталі 2019 року Головним територіальним управлінням юстиції в Одеській області не проводились позапланові перевірки суб'єктів первинного фінансового моніторингу (у III кварталі 2018 року – 0).

Загальна кількість перевірок суб'єктів первинного фінансового моніторингу, проведених управлінням юстиції у звітному кварталі — 33 (у III

кварталі 2018 року -30), що на 4 перевірки більше, ніж у порівняні з аналогічним періодом 2018 року.

В ході проведення перевірок суб'єктів первинного фінансового моніторингу працівниками Головного територіального управління юстиції в Одеській області перевірялись наступні справи: № 01-12 «Статистичні звіти про вчинені нотаріальні дії, стягнення державного мита, плати за вчинення нотаріальних дій тощо (Форма № 1 нотаріат)», № 01-16 «Листування з юридичними та фізичними особами з питань вчинення нотаріальних дій», № 01-23 «Журнали для реєстрації вхідних документів», № 01-24 «Журнали для реєстрації вихідних документів», № 02-01 «Договори відчуження житлових будинків та документи, на підставі яких вони посвідчувались», № 02-02 «Договори про відчуження земельних ділянок та документи, на підставі яких вони посвідчувались», № 02-03 «Договори відчуження квартир та документи, на підставі яких вони посвідчувались», № 02-04 «Договори про відчуження документи, пілставі іншого нерухомого майна та на яких посвідчувались», № 02-10 «Інші договори (засновницькі договори, установчі акти, договори відчуження рухомого майна, оренди, позики, управління майном тощо), № 02-33 «Реєстр для реєстрації нотаріальних дій», № 02-48 «Документи (картки, повідомлення, відомості) щодо ідентифікації осіб, які провели фінансову операцію, та документи, що стосуються ділових відносин з клієнтом», № 03-08 «Номенклатура справ державної нотаріальної контори, приватного нотаріуса».

За результатами перевірок складалися акти перевірок дотримання вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму, відповідно до п. 1 розділу 5 Порядку проведення перевірок Міністерством юстиції України та його територіальними органами суб'єктів первинного фінансового моніторингу, затвердженого наказом Міністерства юстиції України від 13.05.2015 № 673/5.

У III кварталі 2019 року по 2 перевіркам виявлено 10 випадків порушення вимог законодавства у сфері фінансового моніторингу, вчинених

суб'єктами первинного фінансового моніторингу (за аналогічний період 2018 року – 9 перевірок (16 порушень)).

При перевірках встановлені наступні порушення з боку нотаріусів, як суб'єктів первинного фінансового моніторингу:

В порушення вимог п.2 ч.2 ст. 6 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» (далі –Закон):

- не встановлювався фінансовий стан та зміст діяльності при вивченні клієнтів;
- не здійснювалась ідентифікація, верифікація клієнтів фізичної особи, від імені яких діяв представник.

Здійснювалось не в повному обсязі витребування необхідної інформації для проведення ідентифікації фізичної особи-нерезидента (відомості щодо місця проживання або місця тимчасового перебування фізичної особинерезидента в Україні), який є учасником фінансової операції, чим порушено вимоги п. 2 ч. 2 ст. 6, ч. 7 ст. 9 Закону;

Не здійснювалось в повному обсязі витребування необхідної інформації для проведення ідентифікації юридичної особи (не встановлено дані, що дають змогу встановити кінцевих бенефіціарних власників), чим порушено вимоги п. 2 ч. 2 ст. 6, п. 3 ч. 9 ст. 9 Закону.

В порушення вимог ч. 3 ст. 6 Закону:

- не проводилась в повному обсязі класифікація клієнтів фізичних та юридичних осіб-резидентів з урахуванням критеріїв ризику при посвідченні правочину, що підлягає фінансовому моніторингу;
- при проведенні ідентифікації та вчиненні фінансової діяльності клієнта не завжди беруться до уваги критерії ризику легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму, а саме: за наявності одного із критеріїв ризику для фінансової операції (здійснення операцій з нерухомим майном, ціна якого відрізняється від ринкової) нотаріусом визначено «низький» рівень ризику для цієї операції;
- не проводилась в повному обсязі класифікація клієнтів фізичних та юридичних осіб-резидентів з урахуванням критеріїв ризику при посвідченні правочину, що підлягає фінансовому моніторингу, чим порушено вимоги ч. 3 ст. 6 Закону;

-не проводилось оцінювання клієнтів з урахуванням критеріїв ризиків.

В порушення вимог п. 3 Розділу III Положення про здійснення фінансового моніторингу суб'єктами первинного фінансового моніторингу, державне регулювання та нагляд за діяльністю яких здійснює Міністерство юстиції України, затвердженого наказом Міністерства юстиції України від 18.06.2015 № 999/5 (далі-Положення) анкети в частині ідентифікації, верифікації, вивчення клієнтів не містять всю необхідну інформацію.

Таким чином нотаріусами, як суб'єктами первинного фінансового моніторингу порушувалися вимоги п. 2 ч. 2, ч. 3 ст. 6, ч. 7, п. 3 ч. 9 ст. 9 Закону, п. 3 Розділу III Положення.

У III кварталі 2019 року Комісією Головного територіального управління юстиції в Одеській області з питань застосування санкцій за порушення вимог законодавства, що регулює діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення (далі - Комісія) засідання Комісії не проводились.

За результатами проведеного аналізу вбачається, що з загальної кількості суб'єктів первинного фінансового моніторингу, діяльність яких була перевірена у ІІІ кварталі 2019 року — 6 % таких осіб допускають порушення законодавства у сфері фінансового моніторингу (за ІІІ квартал 2018 року — 23 %).

ВКількість СПФМ, які допускають порушення вимог законодавства у фері фінансового моніторингу

■Кількість СПФМ у яких не виявленні порушення вимог законодавства у сфері фінансового моніторингу

Наслідки проведеного аналізу свідчать про наявність у деяких суб'єктів первинного фінансового моніторингу поверхневого, недостатнього рівня знань нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері фінансового моніторингу.

Головним територіальним управлінням юстиції в Одеській області з метою надання методичної допомоги суб'єктам первинного фінансового щодо виконання нотаріусом обов'язку суб'єкта первинного фінансового моніторингу було проведено 1 семінар з актуальних питань в сфері фінансового моніторингу, розроблено наступні інформаційні листи Головного територіального управління юстиції в Одеській області:

- інформаційний лист Головного територіального управління юстиції в Одеській області про результати проведених у ІІ кварталі 2019 року перевірок суб'єктів первинного фінансового моніторингу (від 31.07.2019 № 6840);
- інформаційний лист Головного територіального управління юстиції в Одеській області щодо виникнення підозри за результатами проведення оцінки ризику клієнта (від 16.09.2019 № 7941).

Крім того, Головним територіальним управлінням юстиції в Одеській області підготовлено статтю на тему: «Адвокати як суб'єкти фінансового моніторингу», яку було опубліковано в випуску № 10 газети «Одеський юридичний вісник».

На підставі викладеного, а також з метою зменшення кількості порушень законодавства у сфері фінансового моніторингу звертаємо увагу на необхідність уважного вивчення та суворого дотримання вимог Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» та інших нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері фінансового моніторингу.

Начальник управління

Р.В. Сауляк